

Рухомі вітроенергетичні установки

Морозов В.П., Харківський університет повітряних сил

Хитров А.В., Харківська національна академія міського господарства

За засобами базування вітроенергетичні установки (ВЕУ) можна поділити на стаціонарні (СВЕУ) та рухомі (РВЕУ).

Стаціонарні вітроенергетичні установки призначені для використання у наперед підготовлених в інженерному відношенні районах. У зв'язку з тим, що силова електрогенеруюча частина СВЕУ розташовується на стаціонарній нерухомій опорній конструкції, то її масогабаритні характеристики можуть суттєво перевищувати масогабаритні характеристики електрогенеруючої частини РВЕУ, в результаті чого СВЕУ можливо конструювати на більші потужності у порівнянні з РВЕУ.

Вітроенергетичні установки мобільного засобу базування, тобто рухомі ВЕУ, призначені для використання у наперед непідготовлених в інженерному відношенні районах. Силова електрогенеруюча частина рухомої ВЕУ може бути розташована на нерухомій опорній конструкції (РВЕУ з рухомою опорною конструкцією). В обох випадках РВЕУ виконуються розбірними. При передислокаціях транспортування РВЕУ здійснюється у розібраному транспортному положенні.

Рухома вітроенергетична установка може працювати в трьох основних режимах: автономному режимі, режимі паралельної роботи та виборчому режимі.

Автономний режим роботи РВЕУ передбачає повне забезпечення електропостачання споживачам від РВЕУ. При цьому режимі роботи пред'являються високі вимоги як до енергетичних характеристик вітрового потоку (ВП) в зоні розташування РВЕУ, так і до їх сталості протягом часу забезпечення споживачів електричною енергією від РВЕУ.

При *виборчому режимі роботи РВЕУ* електроживлення споживачів забезпечується від РВЕУ або інших джерел електричної енергії (ДЕЕ). При цьому електроживлення від РВЕУ здійснюється в періоди, коли швидкість вітрового потоку знаходиться в межах робочого діапазону, а в інших випадках (коли швидкість вітрового потоку знаходиться поза межами робочого діапазону швидкостей) – від інших ДЕЕ.

Режим паралельної роботи РВЕУ з іншими джерелами електричної енергії дозволяє збільшити вироблення електроенергії за рахунок більш ефективного використання енергії вітрового потоку та комплексного використання РВЕУ та ДЕЕ. Комплексне використання РВЕУ та ДЕЕ дозволяє забезпечувати безперервне електропостачання споживачам РВЕУ в періоди, коли потужність ВП нижча номінальної, при

цьому покриття дефіциту потужності РВЕУ здійснюється від інших ДЕЕ.

Комплексне використання РВЕУ та іншого ДЕЕ в режимі паралельної роботи можна реалізувати за рахунок паралельної електричної або паралельної механічної роботи РВЕУ та іншого джерела енергії.

Застосування режиму паралельної роботи рухомої вітроенергетичної установки з іншим джерелом електричної енергії дозволяє забезпечувати безперервне електропостачання споживачів незалежно від зміни швидкості вітрового потоку при максимальній ефективності його використання, а застосування режиму паралельної механічної роботи вітродвигуна та іншого приводного двигуна (наприклад, дизельного) на вал одного генератора дозволяє підвищити питомі енергетичні характеристики рухомих вітроенергетичних установок.

